

ÖZET: 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında lisansüstü eğitim amacıyla geçirilen sürelerin hizmetten sayılacak kısmı hk. (23/5/2014-2549)

1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında lisansüstü eğitim amacıyla geçirilen sürelerin hizmetten sayılacak kısmı hususunda görüş talep eden ilgi yazı ve eki incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 1/3/2014 tarihli ve 6528 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi değiştirilen 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanunun 21 inci maddesinde "Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenler öğrenimlerini başarıyla tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere, adlarına gönderildikleri kurumların ilgili kadrolarına atanır.

Millî Eğitim Bakanlığı adına bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilenlerden gönderildikleri ülkede doktora öğrenimlerini tamamladıktan sonra mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmek üzere yurda dönenler Millî Eğitim Uzmanı kadrolarına atanır.

Bu kişilerin yurt dışında lisansüstü eğitim amacıyla geçirdikleri sürelerin tamamı memuriyette geçmiş sayılarak, bu sürelerin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her üç yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde değerlendirilir ve 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrasında öngörülen çalışma sürelerinin hesabında da dikkate alınır..." hükmüne ve aynı Kanunun 4 üncü maddesi ile 1416 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü maddesinde de "21 inci madde hükümlerinden, yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğrenimlerini tamamlayıp mecburi hizmet yükümlülüklerini ifa etmeye başlayanlar (bu yükümlülüklerini bitirenler dâhil) ile hâlen yurt dışında eğitimlerine devam edenler de yararlandırılır..." hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanuna dayanılarak 29/1/1993 tarihli ve 93/4074 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk Öğrencilerin Yabancı Ülkelerde Öğrenimleri Hakkında Yönetmelik 22/02/1993 tarihli ve 21504 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde esas öğrenimin, ihtiyaç duyulan hallerde görülen dil, hazırlık veya telafi öğreniminden sonra başlayan öğrenimi; lisansüstü öğrenimin, lisans öğrenimine dayalı yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlilik eğitimini ifade edeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan aynı Yönetmeliğin "Öğrenim Süresi" başlıklı 16 ncı maddesinde "Öğrencilerin ön lisans ve lisans düzeyindeki öğrenimlerini programlarında gösterilen sürelerde, yüksek lisans düzeyindeki öğrenimlerini iki, doktora düzeyindeki öğrenimlerini de dört yılda tamamlamaları esastır.

Ortaöğretim ve yükseköğretim sistemlerindeki yapı ve işleyiş farklılıkları nedeniyle belirtilen sürelere uygunluk göstermeyen ülke üniversitelerinde öğrenim gören öğrenciler için birinci fıkrada öngörülen süreler, bu durumdaki öğrencilerin öğrenim süre ve planları ile ilgili ülkedeki yurtdışı temsilciliklerden alınacak ayrıntılı bilgiler doğrultusunda Bakanlıkça farklı olarak belirlenebilir. Ancak bu süre, ilgili mevzuatta askerlik ertelemeleri için belirlenen yaş sınırını aşamaz." hükmüne, "Öğrenim Sürelerinin Uzatılması" başlıklı ek 1 inci maddesinde de "Resmi-burslu öğrencilerin öğrenim süreleri, sağlık, eğitim veya aile durumuna bağlı geçerli bir özre dayalı olmak ve uzatılma talebi istenen öğrenim döneminin başlamasından en az iki ay öncesinde başvurmak kaydıyla azami:

- a) Dil öğreniminde altı aya kadar burslu,
- b) Lisans öğreniminde bir yıla kadar burslu, bir yıla kadar burssuz,
- c) Yüksek lisans öğreniminde altı aya kadar burslu, altı aya kadar burssuz,
- d) Doktora öğreniminde bir yıla kadar burslu, bir yıla kadar burssuz

statüde yurtdışı temsilcilikleri tarafından Bakanlığa bilgi verilmek kaydıyla uzatılabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, 1416 sayılı Kanun kapsamında yurt dışında lisansüstü öğrenim gören ilgilinin mezkur Kanunun 21 nci maddesi uyarınca hizmetinden sayılacak süreler hususunda;

- Yüksek lisans ve doktora öğrenimleri için söz konusu Yönetmelikte belirlenen öğrenim süreleri ile bu sürelerin uzatılmasına imkan tanıyan düzenleme çerçevesinde geçirilen sürelerin dikkate alınacağı,

- Esas öğrenim öncesinde gördüğü yurt dışı dil öğrenimine ilişkin sürelerin ise lisansüstü öğrenim kapsamında bulunmaması sebebiyle dikkate alınamayacağı, mütalaa edilmektedir.

